

Dale 09.03.2020

Brev – frå Vaksdal Næringselskap AS til Vaksdal kommune

Vaksdal Næringselskap AS (VNS) ser fram mot å virka tettare på kommuneadministrasjon og politikarar ved å flytta inn i Heradshuset. Det er mange områder for næringsutvikling som direkte eller indirekte er kommunen sitt ansvar. No vil VNS koma tettare på og dermed få ein lågare terskel mellom VNS og Vaksdal kommune. Dette vil vera fordelaktig for næringsutvikling i Vaksdal kommune.

Budsjettsituasjonen til VNS tilseier at det ikkje er økonomi til å løyva midlar til næringsutvikling i Vaksdal kommune. I byrjinga då Vaksdal kommune løyva ein million kroner til VNS årleg i 2001 fekk ein meir for pengane enn det ein får i dag. I dag dekker dette berre løn med feriepengar, arbeidsgjevaravgift, pensjon, kontorhald og styrehonorar. Spørsmålet Vaksdal kommune må stille seg er om VNS skal løyve midlar til næringsutvikling? Om så at ein skal løyve midlar, vert spørsmålet: kor mykje?

I vedtekten til VNS står det under § 3:

Selskapet sitt formål er å fremja næringsutvikling i Vaksdal kommune gjennom å utvikla eksisterande verksemder og ressursar samt skapa ny verksemd, herunder å førestå rådgjeving og finansieringshjelp til næringsverksemd.

Selskapet sitt mål skal vere i samsvar med målsettinga nedfelt i kommunen sin strategiske næringsplan.

Selskapet skal drivast på ein ikkje kommersiell basis.

Det viktigaste Vaksdal kommune kan gjere for at VNS skal vere eit verktøy for næringsutvikling er å setje ned målsetjingar for selskapet i ein strategisk næringsplan. Den førre strategiske næringsplanen for Vaksdal kommune gjekk ut i 2012. Prosessen med ein strategisk næringsplan må snarleg i gang, og VNS bidreg gjerne til utvikling av den.

I Vaksdal kommune sin Samfunnsdel av kommuneplanen står det at: *Vaksdal næringsselskap er ein aktiv pådrivar for å gjere kommunen attraktiv som bu- og arbeidskommune.* For å kunne oppnå denne attraktiviteten er det avgjerande at dette vert konkretisera med målsetjingar og tiltak for å oppnå ein heilskapleg og berekraftig samfunnsutvikling.

Det er eit drøyt år til Nasjonal transportplan 2022-2033 vert vedteke i Stortinget. Vil ferdigstilling av K5 Arna-Stanghelle vere inne i planperioden med byggestart i perioden 2022-2025 vil det haste med å rigge seg til vekst. Dette vil vere den største investeringa i kommunen i moderne tid og gje store ringverknader på kort og lang sikt. Ei investering på 25 milliardar kroner for E16/Vossebane Arna-Stanghelle vil ha store lokale ringverknader, og mest om ein planlegg for det og posisjonerer seg rett. Dei langsiktige effektane vil ha størst betydning gjennom kortare reisetid til Bergen, hyppigare avgangar med tog og heilskapleg arealutvikling kring dei nye stasjonsområda. Effektane kjem ikkje av seg sjølv. Me er avhengig av gode områdeplanar for dei nærliggande areala til jernbanestasjonane, og store private investeringar for å utvikla lokalsamfunna.

Vaksdal Næringssselskap AS

Frå Samferdsledepartementet vart dette omtala i oppdragsbrevet for K5 Arna-Stanghelle 8. desember 2015: *Samferdselsdepartementet forventer at lokale myndigheter bygger opp under disse investeringene gjennom aktuelle virkemidler på sine ansvarsområder. Det er derfor viktig at transportetatene og lokale myndigheter i samarbeid legger til rette for at nytten av prosjektene blir best mulig.*

Det mest avgjerande bidraget VNS kan gje kommunen er å få private investorar til å utvikla lokalsamfunna. VNS er i dialog med Bane NOR Eiendom AS om ei konkret næringsinvestering på Stanghelle i form av hotell. Dette vil vera i samanheng med den saumlause overgangen frå perrong til Vestlandsfjord som er på Stanghelle, etablering av båtrute til Bolstadøyri via Hesjedalsfossen og opne opp fjorden til alle. Å nytta fossilfri kollektivtransport i kombinasjon med batteribåt vil møta målsetjinga om ein berekraftig norsk reiselivsstrategi. Dessutan vil eit hotell på Stanghelle gje lokalsamfunnet tilbod, og ein møteplass som ikkje eksisterer i dag, og som vil gjere staden meir attraktiv for busetjing. I Europa er det berre alpane som kan måla seg med vestlandsfjordane som naturbaserte reisemål, men for Vaksdal kommune inneber det òg mogleg utvikling av kulturminner som Vaksdal Mølle, sykkelveg i traséen til Vossabanen Arna-Stanghelle, Skipshelleren, Dale og laksegiljene.

Historia til kommunen omhandlar i stor grad kva næringsutvikling som vart skapt i dynamikk mellom infrastruktur på vasskraft og jernbane. Fornying av denne infrastrukturen i kombinasjon med ny t.d. mørk fiber for internett vil gje godt grunnlag for nye arbeidsplassar. Dette vil òg gje stadane fornya identitet slik som Vaksdal Mølle har gjeve Vaksdal, og Dale Fabrikker gav Dale. Næringsutvikling er den beste motgift til å verta passive drabantbyar til Bergen.

Det viktigaste er likevel gode og føreseielege rammevilkår for vekst og innovasjon innan allereie etablerte arbeidsplassar og næringar i Vaksdal kommune.

Styret i VNS ynskjer Vaksdal kommune tar stilling til:

- Skal VNS førestå finansieringshjelp til næringsverksemd?
- Kor mykje skal VNS løyva i prosjektmidlar ut over faste driftskostnader?
- Kva former for finansieringshjelp skal VNS kunne gje t.d. lån eller kun løyvingar?
- Framdrift for ein strategisk næringsplan

Dette ser styret i Vaksdal Næringssselskap AS fram til å utvikle saman med Vaksdal kommune i ein strategisk næringsplan. Saman skapar me vilje til vekst!

Geir Hanevik (s)

styreleiar

Vidar Skeie (s)

dagleg leiar